Attulerunt pꝛofecto he naues nunciū quod Rhodios nō parua affecit leticia. Pontifi
cie quippe littere recitantur. que rhodioꝝ animos paterna monitione ſolidant. Subſi-
dia qꝫ nauiū parata pandunt que pꝛope diem ventura erant. Preterea grandē expedi-
tionem parari nunciant. que nedum rhodios obſidione liberare. verum etiā inimicam
claſſem expugnare. ac ꝑſternere poſſit. Rhodiū leto accepto nuncio clementiſſimū rho-
manum pontificē Sixtū quartū miris laudibus tollūt. laudant. pꝛedicant. deoqꝫ pꝛo
eius felici ſtatu humiles ꝑces fundunt. Hic quoqꝫ rumoꝛ ad turcos tranſit. qui perter-
riti ceptum diſceſſum accelerant. Exactis igitur nouē et octoginta diebus rhodioꝛū li-
toꝛe claſſis ſoluens. phiſcum nauigare ꝓperat. Illic milites et ſuppellectilē exonerat. vbi
dies vndecim moꝛata ad domeſticos lares cum clade et ignominia reuertit̃. Qui obſi-
dionis pericula expertus eſt et res publico functus officio cognouit ad laudē dei. chꝛi-
ſtiane religionis exaltationē et rhodioꝝ gloꝛiā rerū geſtarū cōmentariū edidit.

De captione ciuitatis Idruntine.

Ane poſtea q̄ꝫ inſula rhodi diuino potius miraculo q̄ꝫ alias muris illius ꝑ
magna parte ſolo equatis a turcoꝛū obſidione et furoꝛe fuit liberata. atqꝫ ita
ipi turci ſpe ſua et conatu impiiſſimo fruſtrati fuerunt. indigne valde obpꝛo-
bꝛium illud ferentes. atqꝫ plurimis quas eis chꝛiſtianoꝛū negligentia parauit elati vi-
ctoꝛijs tantis ſtragibus et calamitatū generibus. quibus regna. ꝓuincias. ciuitates ⁊ lo-
ca plurima chꝛiſtianoꝝ hactenus affecere nequaq̄ꝫ cōtenti. neqꝫ ſparſi ſanguinis fide-
lium multitudine ſatiati. arbitrabantur facile ignominiā quā a rhodianis accepiſſent in
ceteros chꝛiſticolas poſſe retoꝛquere. Pꝛoinde claſſem denuo inſtaurant validiſſimā et
copioſum exercitū parant. ꝑtes italie. maxime mari adriatico vicinas. terra mariqꝫ in-
uadere et ſucceſſiue in diram et miſerabilē redigere ſeruitutē animoſe cōtendunt. Nimi-
rum cum ipe turcoꝝ tyrannus crudeliſſimus. auro et hominibus abundans et domi-
nandi mira cupiditate inflammatus. optime intelligeret gentes ſibi vicinas. bellis fre-
quentibus per eum attritas. arma ſumere nō audere. et ſolos fideles vngaros muri lo-
co ad oꝛientē remanſiſſe. in italos extūc ſeuire decreuit Ergo poſt ceteras cruentiſſimas
iacturas et ſtrages quas chꝛiſtianis populis ipi nephandiſſimi hoſtes fidei turci in a-
lijs terris intulerūt. poſt hoꝛrendā tot ciuitatū euerſionē. miſerabile excidiū. et lamenta
biles atqꝫ vniuerſo pene oꝛbi terrarū notiſſimos conatus. rhodieqꝫ vrbis poſtremo cū
ingenti multitudine gentium. terra mariqꝫ obſidionē in Apuliam regni Sicilie ꝓuin-
ciam cum magno exercitu et claſſe ex velona applicuere. Eſt in ea ꝓuincia ciuitas que-
dam archiepiſcopali ſede inſignis. atqꝫ populoꝝ multitudine et rerum omniū opulen-
tia nō minime pꝛeſtans idruntū appellata. vnius noctis nauigatione a pꝛedicta ciuitate
Velona. que ſub turcoꝝ eſt poteſtate diſtans. Hanc ipi immaniſſimi turci poſt aliquot
dierū obſidionē. et muroꝝ eiuſdē machinarū impetu euerſionē. tandē (heu rem miſerā
et afflictam) cruentiſſimo bello vi et armis ceperūt. expugnauerunt. ſpoliauerunt. viris
partim ceſis. partim acerbiſſime ſeruitutis iugo ſubiectis. matronis ſtupꝛatis. virgini-
bus raptis. ſanctimonialibus fedatis. adoleſcentibꝰ immaniter trucidatis. ſenibus ho-
minum et equoꝝ calcibus cōculcatis. Sacerdotibus etiā intra eccleſiā ꝓ defenſione fi-
dei. humiles ꝑces inſtanter altiſſimo poꝛrigentibꝰ. ferarū moꝛe iugulatis. et ipo archie-
piſcopo idruntino ſene et annoſo. pontificalibus induto ſacratiſſimā crucē manibꝰ tre-
mulis tenente. ſerra lignea crudeliter in fruſta diuiſo. pꝛegnantibꝰ qꝫ cum ſemiuiuis coꝛ-
puſculis inaudita crudelitate dilaniatis. atqꝫ dilaceratis. demū ciuitatē ipam idruntinā
in ſuā ditionē redactā. hominibus et numero copioſo. muris. victualibꝰ. vallo. machi-
nis. armis et alijs ad defenſionē neceſſarijs mirū in modū muniuerūt. Tandē ipo tur-
coꝛum pꝛincipe mahumeto. haud longe poſt ex hac luce ſubtracto. filius eius in regno
ſucceſſoꝛ qui hode turcis imperat. ꝓfatā ciuitatē idruntinā regi reddidit Neapolitano.
ex cauſis quas bꝛeuitatis gratia ꝑtermitto. Atqꝫ ita turcis vrbi ⁊ apulie ꝓuincia pulſis
xpianis incolis denuo idruntū inhabitat̃. hec de hiſtoꝛijs iſtis bꝛeuiter dicta ſufficiāt.

De regimine peregrinantium transmare ſcribit Hali medicus in hunc modum.

Al mari peregrinanti ſi ſubuerſio et vomitus acciderit. Vtatur ſirupo ſebeſten vel granatoꝝ cum menta. vel pomorū muzoꝝ cum tamarindis ſugat. et odoret granata poma muza coctana. minuatqꝫ cibum. Si autē incipit ei vomitus dominari mundet ſtomachus eius coleris. et vtatur deinceps ſupradictis. ſitqꝫ cibus eius acerba. vel qui ſit de acerbis. Raſis autē medicus dicit. Qui per mare vult incedere roob fructuū et medicinas quibus vti ꝯſueuit ſecum deferat. Prius tm̄ q̄ꝫ ingrediatur mare per aliquot dies comeſtioni qua cōſueuit vti. debet minuere. tali qꝫ cibo vti qui ſit de his que rigidū ſtomachum faciūt. Ea quoqꝫ die qua mare primū ingreditur aquā nō intueatur. ſed ea odorare et comedere paulatim incipiat: que vomitum reprimūt. Quibus ita geſtis ſi ſtomachi ſubuerſio acciderit et vomuerit. aliquatenus vomere permittend⁹ eſt. qm̄ hoc ei nō nocebit. Et ſi plus q̄ꝫ neceſſe eſt hoc ei accidat roob fructuū quaſi ſorbendo atqꝫ lambendo ſumat. et ſumach et granatorūꝫ grana et huiuſmodi accipiet.

De cautela cōtra pediculos ac pulices et muſcas in mari

Ecidit autē peregrinanti copia pediculorū in corpore ꝓpter ſudorē et puluerem ac balnei paucitatē Qđ cum euenerit corpus eius cathaplaſmet cum argento viuo occiſo. cum oleo adiuncta aſtrologia longa et de felle. Mane q̄ꝫ balneū ingrediat et corpus eius fricatione valida mundetur. caputqꝫ cū carthabilagine et borace lauetur. Raſi aūt vbi ſupra. Pediculorū grauationē prohibent vſus balnei et lauacri. pannoꝝ frequens mutatio. ꝓpriecqꝫ vt pannus qui carni adheret lineus ſit. tarde nāqꝫ pediculis repletur. hmōi autē interficit argentū viuū extinctum ſi oleo miſceatur. et ex eo fila lanea inungatur. que ſuper ſe aliquis impendat aut ex eis ſe cingat. Pulices cum herba que dicit̃ pſecaria in lecto poſita fuerit quaſi ebrij et paralitici fiunt. nec ſalire nec ſe mouere pn̄t. Si vero in aqua in qua tribuli cocti fuerint tribulus roretur. pulices omnino deſtruent̃. aqua ſimiliter in qua ruta decoquit̃ aut oleander eos interficit. Culices ex fumo palee et ex fumo vaccini ſtercoris et q̄ꝫ maxime ex fumo iunci triangulati et nigelle fugantur. Muſce vero aqua in qua niger elleborus coquitur et arſenici citrini vel olibani fumo necantur. Alia pleraqꝫ medicinalia puta cōfectiones et hmōi ſanitatis pſeruatiua. cōſeruatiua aut cōfortatiua ſatis cōmunia ſunt. et facile quiſqꝫ peritum medicum poteſt habere cōſultum qui has voluerit ſubire peregrinationes ſup his rebus quas ſibi inter peregrinandū neceſſarias arbitrabitur. Ideo de eis ſupſedere q̄ꝫ quidpiā ſcribere maxime ꝙ me nō ſatis deceat malo.

Sanctarum peregrinationū in montem Syon ad venerandū chriſti ſepulchrum In Hieruſalem. atqꝫ in montem Synai ad diuam virginem et martyrē Katherinam opuſculū hoc cōtentiuum per Petrum drach ciuem Spirenſem impreſſum Anno ſalutis noſtre M.cccc.xc. die. xxix. Julij. finit feliciter.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

… ſcribit Hali medicus in
A … cciderit. Utatur ſirupo ſebe-
ſten … ſoꝛ cum tamarindis ſugat. et
odo … cibum. Si autē incipit ei vo-
mit … ris. et vtatur deinceps ſupra-
dictis. ſitq̄z cib … autē medicus dicit. Qui per
mare vult incec … ꝯſueuit ſecum deferat. Prius
tū q̄z ingrediat … ꝯſueuit vti. debet minuere. tali
q̄z cibo vti qui … a quoq̄z die qua mare primū
ingreditur aqu … aulatim incipiat: que vomi-
tum reprimūt. … ciderit et vomuerit. aliquate-
nus vomere pe … us q̄z neceſſe eſt hoc ei acci-
dat roob fructu … ſumach et granatoꝛū grana
et huiuſmodi ac …

Ccid … uſcas in mari
rem a … poꝛe ꝓpter ſudoꝛē et pulue-
gento … s eius cathaplaſmetꝛ cum ar
balne … longa et de felle. Mane q̄z
taphilagine et b … a mundetur. caputq̄z cū car
vſus balnei et la … oꝛū grauationē pꝛohibent
lineus ſit. tarde n … pannus qui carni adheret
oleo miſceatur. et … argentū viuū extinctum ſi
cingat. Pulice … quis impendat aut ex eis ſe
litici fiunt. nec ſal … ſita fuerit quaſi ebꝛij et para
bulus roꝛetur. pu … qua tribuli cocti fuerint tri-
der eos interficit. … ua ruta decoquitꝛ aut olean
fumo iunci triang … ni ſtercoꝛis et q̄z maxime ex
quitur et arſenici … in qua niger elleboꝛus co
fectiones et hmōi … raq̄z medicinalia puta cō-
et facile quiſq̄z per … atiua ſatis cōmunia ſunt.
grinationes ſup hi … has voluerit ſubire pere-
de eis ſupſedere q̄z … ſſarias arbitrabitur. Ideo
… ceat malo.

Sanctarum pe …
In Hieruſalem. atq … ndū chꝛiſti ſepulchꝛum
puſculū hoc cōtent … t martyrē Katherinam o-
tis noſtre M. cccc. … m impꝛeſſum Anno ſalu-